

- Emanuel Mounier, *Pisma o boli*. Pogled na misterij patnje, prevele Maja Pe-raica i Mare Gozde Brigljević, Izazovi, 4, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2006, 96 str.

Osjećaj *aventure*, te stoga i suštinske nestalnosti čovjekova života, ali zajedno s njom i osjećaj *nade*, pa prema tome i potpune otvorenosti nadnaravnomu, dva su pola oko kojih se okreće cijeli duhovni put Emmanuela Mouniera, jednog od velikih protagonista francuskog katoličanstva XX. stoljeća, čije je ime vezano uz časopis *Esprit*, jedan od najvažnijih glasova kulture i religiozne rasprave prošloga stoljeća.

Ove su stranice izabrane iz *Pisama i Dnevnika* Emmanuela Mouniera, vrlo poznatih djela koja su prava riznica podataka o naraštaju francuskih intelektualaca od kojih je potekla filozofija tzv. »personalizma«. Nit vodilja ove antologije pisama, bol, doživljena u prvom licu i podijeljena s drugima, nevjerojatno živo ukazuje put kojim se zrela i vedra vjera izgrađuje i ojačava. Dirnut naime nekim posebnim okolnostima, *prvenstveno* teškom bolešću prvorodene kćeri, Mounier se često zaustavlja na problemu boli.

Stoga je objavljivanje ovih pisama daleko samo od sentimentalnog pijetizma. Emmanuel Mounier podsjeća da samo krumpiri rastu sami od sebe, odnosno da oblikovanje ljudske osobe ide usporedno sa sazrijevanjem njezina suda o onome što doživljava. Budući da je iskustvo boli jedno od najznačajnijih, može se sa sigurnošću tvrditi da stav koji neka osoba zauzme prema boli i problemu koji ona postavlja otkriva stav osobe prema životu općenito. Iz njezina stava prema boli može se zaključiti kako se postavlja prema cijelom životu.

Anto Gavrić

Timothy Radcliffe, *Sedam posljednjih Kristovih riječi*, s engleskoga preveo Michael Mario Tolj, Izazovi, 5, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2006, 112 str.

Godine 1993. Timothy Radcliffe se iznenada vraća iz Jeruzalema da posjeti svog oca na umoru. Na očevu molbu donosi mu Haydnov CD *Sedam posljednjih Kristovih riječi na križu*. Deset godina kasnije zamoljen je da u katedrali u Seattleu (SAD) propovijeda o sedam posljednjih Kristovih riječi. On se prisjeća brojnih situacija patnje i smrti koje je susreo po čitavom svijetu tijekom svojih putovanja kao vrhovni Učitelj dominikanskog reda.

Timothy Radcliffe je bio Učitelj reda propovjednika od 1992. do 2001. Ndaleko je poznat po svojim analizama, odvažnim stavovima o suvremenom društvu, situaciji u Crkvi, kao i o kršćanskom te redovničkom životu, nudeći poticajne poglede na vrlo suvremen i izazovan način. Ova knjiga nije samo meditacija o otajstvu Krista u njegovoj mucu, Krista koji daje svoj život za ljude, već je i razmišljanje o otajstvu Riječi Božje i riječi čovjeka kojeg ni ljudska mržnja ni nasilje nisu mogli ušutkati.

Svaka od sedam meditacija ilustrirana je reprodukcijom križa koju Timothy Radcliffe prikazuje i tumači. To su sedam njemu najdražih križeva, zbog umjetničkih kvaliteta ili zbog njihova podrijetla: križ od papira koji su za njega napravili članovi dominikanskoga laičkog bratstva u zatvoru u Norfolku (SAD), mali križ s Haitija koji uvijek sa sobom nosi na putovanjima ili iznenadujuća Pietà oboljelih od side! Prije samih meditacija autor donosi uvod na temu »U početku bijaše Riječ«, a nakon meditacija slijede dva poglavlja o šutnji i riječi »Onkraj šutnje« i »Onkraj nasilja«. Prekrasna knjiga za meditaciju i razmišljanje.

Anto Gavrić